

Spiraea betulifolia & *S. japonica*

– Keuringsrapport

H. Wischmann & R.T. Houtman

Spiraea zijn uiterst bruikbare heesters. Niet alleen in (particuliere) tuinen, maar misschien is *Spiraea* nog wel belangrijker vanwege de toepassingsmogelijkheden in de openbare ruimte. Al vroeg in de moderne tuinbouwgeschiedenis werd er volop veredeld in *Spiraea*. Dat het geslacht belangrijk is, wordt bewezen door het feit dat er nog steeds volop nieuwe cultivars worden geïntroduceerd.

Een belangrijke toepassing van *Spiraea* is als bodembedekker. Gewoonlijk zijn dit laag groeiende planten, maar ook wat hoger groeiende cultivars kunnen goed voor dit doel worden gebruikt. Het sortiment bodembedekkende *Spiraea* werd nog niet eerder beoordeeld. Voldoende reden voor de in Euro-trials deelnemende organisaties om hiervoor een keuring op te zetten.

In de historie van Dendroflora is het de derde keer dat er over *Spiraea* wordt geschreven. In Dendroflora Nr. 13 en 14 - 1977 schreef Herman Grootendorst een keuringsrapport naar aanleiding van de keuring van *Spiraea* in de periode 1972-1976. In Dendroflora Nr. 30 - 1993 heeft Harry van de Laar *S. japonica* en de toen bekende cultivars van *S. japonica* beschreven.

Euro-trial

Tijdens de jaarlijkse bijeenkomst van de Euro-trial deelnemers in 2014, in Piikkiö, Finland, werd

door de Finse vertegenwoordigers voorgesteld om een Euro-trial “laagblijvende *Spiraea*” op te zetten. Hierbij is de focus gelegd op bodembedekking, planthoogte, ziektegevoeligheid, winterhardheid en gevoeligheid voor nachtvorst. Maar omdat de voorbereidingen voor de Euro-trial *Physocarpus* toen al in een vrij vergevorderd stadium waren, is dit enkele jaren uitgesteld. In 2016 gaven de mensen van LUKE (Finland) aan dat ze de Euro-trial *Spiraea* wilden voorbereiden. Er werden planten verzameld, waarbij de lijst werd aangevuld met 10 cultivars vanuit Duitsland, het

Verenigd Koninkrijk en Nederland. Nadat de planten waren verzameld, werden ze in 2017 in Finland gestekt, waarna ze in het najaar van 2018 naar de deelnemende partners werden gestuurd. Alle deelnemende organisaties ontvingen dus exact hetzelfde uitgangsmateriaal om op te planten en de keuringen mee te starten. In Nederland werden de planten in maart 2019 opgeplant bij Arie Rijkaart in Boskoop.

Sortiment en opplant

In Finland werden 34 cultivars verzameld, die werden aangevuld met 10 cultivars die vanuit Duitsland, Nederland en het Verenigd Koninkrijk werden ingebracht. Behalve in Finland en Nederland, werd het *Spiraea*-sortiment opgeplant in de volgende landen, door de volgende organisaties:

- België (Destelbergen): Proefcentrum voor Sierteelt (PCS)
- Duitsland (Ellerhoop): Landwirtschaftskammer Schleswig Holstein
- Frankrijk (Roville-aux-Chênes): Arexhor/Astredhor
- Ierland (Ashtown): Teagasc
- IJsland (Hvanneyri): Agricultural University of Iceland (AUI)
- Oostenrijk (Wenen): Höhere Bundeslehr- und Forschungsanstalt für Gartenbau (HBLFA)
- Verenigd Koninkrijk (East Ruston): Royal Horticultural Society (RHS)

In Finland werden de planten opgeplant bij LUKE in Piikkiö. De Nederlandse opplant stond in Boskoop.

In Nederland kreeg de KVBC de mogelijkheid om het sortiment aan te vullen met cultivars uit de Nederlandse Plantencollectie (NPC) *Spiraea*, van Wout Kromhout. Naast de 44 cultivars die vanuit Finland werden gestuurd, konden hierdoor 29 cultivars aan de opplant worden toegevoegd. Omdat ook deze planten allemaal gestekt werden, waren ze een jaar jonger en werden ze pas in het vroege voorjaar van 2020 in de opplant gezet.

Het grootste deel van de opplant bestond uit cultivars van *S. betulifolia* en *S. japonica*. Daarnaast was een aantal cultivars van *S. media* en *S. nipponica* en de hybride *S. ×watsoniana*

(*S. douglasii* × *S. splendens*) aanwezig. Maar het aantal cultivars van deze soorten en hybriden was verre van compleet, waarop is besloten deze niet mee te nemen in de keuringen. Zoals gebruikelijk wordt door de keuringscommissie geen waardeoordeel aan species gegeven. Dus ook de aanwezige planten van de species *S. betulifolia*, *S. blumei* var. *hayatae* (ingezonden als *S. hayatae*), *S. decumbens*, *S. densiflora*, *S. miyabei* en *S. stevenii* werden niet door de KVBC beoordeeld.

Wel werden verschillende hybriden, waarvan *S. betulifolia* of *S. japonica* één van de ouders is, opgeplant en gekeurd. Uiteindelijk werden 61 cultivars beoordeeld. Hier bleken nog enkele dubblures in voor te komen, waardoor dit keuringsrapport 56 cultivars beslaat. Het grootste deel hiervan betreft cultivars van *S. japonica*. In Dendroflora Nr. 30 – 1993, pag. 35-46, heeft Harry van de Laar zeer uitgebreid over deze soort geschreven. Hoewel de taxonomische inzichten enigszins zijn gewijzigd in de afgelopen 30 jaar, is het niet noodzakelijk deze soort opnieuw te beschrijven in dit keuringsrapport, waarin het om de cultivars gaat.

S. betulifolia Pall.

De andere soort waarvan een noemenswaardig aantal cultivars (5) werd beoordeeld is *S. betulifolia*. Deze soort is in de natuur erg variabel en varieert in hoogte van 30 cm tot ruim 1 m hoog. De planten van *S. betulifolia* in Nederland in cultuur zijn gewoonlijk vrij lage tot middelhoge planten die gemiddeld 65 cm tot 1 m hoog groeien. Dit geldt niet voor *S. betulifolia* var. *aemiliana* (Schneid.) Koidz., die in alle delen kleiner is en een hoogte van circa 50 cm zal bereiken. Veel van de planten van deze variëteit in Nederland in cultuur, groeien beduidend hoger. Waarschijnlijk behoren deze planten niet tot de var. *aemiliana*. De Finse cultivar 'Lumikki' is een goed voorbeeld van een soortechte cultivar uit var. *aemiliana*.

S. betulifolia groeit breed spreidend-opgaand, met opvallend roodbruin gekleurde jonge twijgen. De bladeren zijn breed eirond tot breed omgekeerd eirond, met een afgeronde tot spitse top en een breed spitse tot wigvormige voet. De bladranden zijn gekarteld-gezaagd. De donkergroene

Spiraea betulifolia
(FOTO: BD)

bladeren zijn soms met een aantrekkelijke, groenblauwe was bedekt. Verschillende cultivars geven schitterende gele, oranje, rode en purperen herfstkleuren.

De bloemen staan in gevorkte bijschermen (in praktijk schermen genoemd). Ze zijn wit en openen in mei-juni.

S. betulifolia komt van nature voor van Alaska langs de kust van de Stille Oceaan tot in Korea en Japan. De soort (en dus ook de cultivars) zijn uitstekend winterhard.

Sier- en gebruikswaarde

Deze Euro-trial richtte zich op de lager groeiende cultivars van *Spiraea*, later door de KVBC vernauwd tot een keuring van cultivars van *S. betulifolia* en *S. japonica* en hybriden van deze soorten. Natuurlijk kunnen de planten prima in (particuliere) tuinen worden toegepast, maar bij *Spiraea* wordt toch vooral gedacht aan toepassing in de openbare ruimte. En daar blijken de planten uitstekend voor uitgerust.

De gekeurde cultivars groeien op alle grondsoor-

ten. Wel zal de groeikracht verschillen, afhankelijk van de grondsoort. Op veengrond, waarop ook de keuringen plaatsvonden, groeien de planten wat sterker dan bijvoorbeeld op zandgrond of klei. Belangrijker dan de grondsoort is de locatie. Zowel *S. betulifolia* als *S. japonica* zijn zeewindgevoelig en aanplanten aan de kust wordt daarom afgeraden. De planten zijn matig tolerant voor strooizout. Ze verdragen enig strooizout, maar kunnen beter niet worden aangeplant op locaties waar 's winters regelmatig wordt gestrooid. De planten verdragen sterke snoei goed. Dit zorgt voor verjonging en is positief voor de bloeieigenschappen. Tijdens de keuringsperiode werd geconstateerd dat de bloemschermen kleiner en de bloemen fletser worden, als de plant niet wordt gesnoeid. Flink teruggesnoeide planten produceren sterke scheuten, met grotere en helderdere bloemen.

De bloemen van *S. betulifolia* hebben een lage nectar- en pollenwaarde (N1 en P1). De bloemen van *S. japonica* hebben een gemiddelde nectar- en pollenwaarde, N3 en P3. In enige mate zijn deze

Spiraea betulifolia 'Island' (herfstkleuren)
(FOTO: RH)

cultivars dus bevorderlijk voor de biodiversiteit. Ze worden onder meer bezocht door zandbijen, honingbijen en hommels. Aantasting door meeldauw kan een probleem vormen bij *Spiraea*. Over het algemeen zijn cultivars van *S. betulifolia* en *S. japonica* matig gevoelig tot erg gevoelig voor meeldauw, maar tijdens de keuringen bleken verschillende cultivars niet of zeer weinig aangetast te worden. Geelbladige cultivars kunnen in het voorjaar gevoelig zijn voor nachtvorstschade aan het blad. Als deze planten vervolgens door meeldauw worden aangetast, geeft dit een minder fraai beeld van de struik.

De lager groeiende *Spiraea* worden voornamelijk toegepast in plantvakken en groepen. De planten zijn te iel om als solitair te planten en juist in grotere vakken komt de hoge gebruikswaarde tot uiting. De vakken zullen goed gesloten zijn, waardoor er weinig onkruiddruk is. De bloei is gewoonlijk rijk en mooi en verschillende cultivars hebben ook nog eens fraaie herfstkleuren. De planten zijn niet sterk concurrerend

qua sierwaarde en kunnen prima worden gecombineerd met andere (wintergroene) heesters en vaste planten. Omdat ze bij voorkeur in de zon of halfschaduw groeien, moet worden voorkomen dat de planten onder bomen met dichte kronen worden geplant. Ze zullen dan ieler groeien, met slappere takken. Ook de bloei zal dan veel minder rijk zijn.

Opzet van de keuring

Alle locaties ontvingen vijf planten per cultivar. Vier planten werden steeds in een blok van 1 m² geplant, de vijfde plant werd afzonderlijk, als solitair, opgeplant. Op deze manier kon goed worden gemeten hoe snel de vier planten 1 m² zouden vullen. De planten werden in maart 2019 opgeplant in Boskoop en de bodembedekking werd gemeten in juni 2020. De resultaten hiervan zijn steeds bij de cultivars vermeld. Bij de planten uit de NPC van Wout Kromhout werd de bodembedekking een jaar later gemeten. Alle deelnemende organisaties spraken ook af dat de planten in het m² blok ieder jaar zouden

worden gesnoeid. Op deze wijze konden de planten zich blijven verjongen en ontstaat een beeld dat ook in praktijk is gewenst. De planten die steeds apart werden geplant, zijn gedurende de gehele keuringsperiode niet gesnoeid. Dit gaf een goed beeld van (met name) de natuurlijke habitus van de cultivars.

De planten werden in 2020, 2021 en 2022 in totaal zeven keer beoordeeld. Daarnaast werden diverse observaties en metingen gedaan. Onder anderen om bodembedekking, ziektegevoeligheid, (na)bloeit en kenmerken te observeren en te meten.

Nieuw in Nederland was, dat de keuringen niet werden uitgevoerd door de gehele keuringscommissie, maar door een speciaal voor deze keuring samengesteld *Spiraea*-Forum. Dit forum bestond uit negen mensen met een gedegen kennis van het *Spiraea*-sortiment in cultuur en in de praktijk. Op deze manier kunnen de leden van het Forum de planten goed volgen en kon er (ook voor het eerst) gewerkt worden volgens een afval-systeem. Dit houdt in dat aan cultivars die tijdens een keuring slecht scoren, de volgende keer minder aandacht wordt besteed. Mocht blijken dat deze cultivars ineens weer heel goed presteren of bepaalde positieve eigenschappen tonen, dan worden ze weer opgenomen in de keuringen. Het gevolg is dat er minder tijd wordt besteed aan cultivars die niet goed zijn, waardoor er beter en geconcentreerder kan worden gediscussieerd over de goede cultivars. Deze methode werkt in praktijk dus sneller, omdat er geen (onnodige) tijd wordt verspild door steeds weer over cultivars te discussiëren die toch geen sterren gaan behalen. Deze keuringsmethodiek zal in de toekomst vaker gebruikt gaan worden door de KVBC.

Beoordelingen:

Zoals gebruikelijk kunnen de volgende bekroningen worden toegekend:

***	= uitstekend
**	= zeer goed
*	= goed
s	= voor speciale doeleinden
o	= kan vervallen
(nb)	= niet beoordeeld

De hoogte en breedte van de planten is gemeten in het laatste jaar van de keuringen (2022), aan de ongesnoeide planten. De planten werden gestekt in 2018, ten tijde van de metingen waren ze dus vier jaar oud. Voor de hoogte zijn de volgende omschrijvingen gebruikt:

Zeer laag	= tot 0,5 m
Laag	= tussen 0,5 m en 0,75 m
Middelhoog	= tussen 0,75 m en 1,0 m
Hoog	= tussen 1,0 m en 1,5 m
Zeer hoog	= hoger dan 1,5 m

Voor de breedte is een dergelijke schaal niet relevant. Een plant die 0,5 m breed is en 0,3 m hoog toont veel breder dan een plant die 1,0 m breed is en 1,2 m hoog. Daarom is op basis van de gemeten hoogte en breedte van de planten de ratio (verhouding hoogte tot breedte) berekend. Op basis van deze hoogte-breedte ratio wordt de relatieve breedte van de cultivars aangegeven:

Smal	= ratio kleiner dan 1,0
Vrij breed	= ratio tussen 1,0 en 1,5
Breed	= ratio tussen 1,5 en 2,5
Zeer breed	= ratio groter dan 2,5

Omdat het bij vakbeplanting belangrijk is om te weten of de planten een plantvak snel vullen, is dit 15 maanden na aanplant gemeten. Deze metingen werden alleen gedaan bij de planten die voor de Euro-trial uit Finland werden gestuurd. De resultaten worden in drie categorieën verdeeld:

- 1 m² is voor minder dan 50% gevuld/bedekt
- 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt
- 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt

Spiraea betulifolia 'Gauti'
(FOTO: SH)

Spiraea betulifolia 'Island'
(FOTO: RH)

S. beauverdiana 'Lumikki': ***S. betulifolia***
'Lumikki'

o ***S. betulifolia* 'Gauti'**

(Ólafur Sturla Njálsson, Nátthagi Nursery, Ölfus, IJsland, 1987)

STRUIK (H x B): laag en breed; 0,65 m x 1,1 m (ratio: 1,7).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: donkergroen, breed eirond, 3,5-5,0 cm lang en 3,0-4,0 cm breed, top spits tot afgerond, voet breed spits, rand gezaagd, onderste 1/4 gaafrandig.

BLOEMEN: wit, in compacte bloeiwijzen, zeer bloeirijk

De groei van 'Gauti' is onregelmatiger dan die van de andere *S. betulifolia* cultivars. De plant groeit lager en meer compact en heeft iets ronder blad dan de andere IJslandse cultivar, 'Island'. 'Gauti' werd tijdens de keuringsperiode meerdere keren aangetast door meeldauw en luis. Nabloeit is niet waargenomen en de plant heeft redelijke, gele en oranje, herfstkleuren. 'Gauti' is geen verbetering ten opzichte van *S. betulifolia* en zeker niet ten opzichte van 'Island' en 'Tor'.

'Gauti' werd door de winner uit de botanische tuin van Göteborg, Zweden, geïmporteerd (als species) en na testen in IJsland als zeer geschikt beschouwd, waarna de cultivarnaam werd gegeven. 'Gauti' is IJslands voor "Göte", wat verwijst naar Göteborg.

*** ***S. betulifolia* 'Island'**

(Tumastaðir nursery, Icelandic Forest Service, Hvolsvöllur, IJsland, circa 1965)

STRUIK (H x B): middelhoog en breed; 0,95 m x 1,5 m (ratio: 1,6).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: donkergroen, omgekeerd eirond tot breed omgekeerd eirond, 4,5-5,5 cm lang en 3,0-4,0 cm breed, top afgerond tot gekarteld-gezaagd, voet spits, rand gekarteld-gezaagd, onderste 1/2 tot 2/3 gaafrandig.

BLOEMEN: wit, in compacte bloeiwijzen, zeer bloeirijk.

'Island' lijkt zeer sterk op 'Tor'. De plant heeft mooi stevig blad, maar in de loop van het seizoen is wel een lichte aantasting van meeldauw aangetroffen. In het najaar heeft de plant een zeer fraaie oranje purperen herfstkleur. Na de bijzonder rijke voorjaarsbloeit volgt geen nabloeit. Toen de Russische minister van onderwijs in 1961 een bezoek bracht aan IJsland, bracht ze zaden van verschillende Russische planten mee. Van alle verschillende planten uit de zaden werd alleen deze kloon van *S. betulifolia* goed bevonden om in IJsland in cultuur te nemen en te worden benaamd. Onder IJslandse omstandigheden is de plant zeer winterhard, compact, erg gezond, rijkbloeiend en met fraaie orangerode herfstkleuren.

Spiraea betulifolia 'Lumikki'
(FOTO: RH)

Spiraea betulifolia 'Tara'
(herfstkleuren) (FOTO: RH)

Spiraea betulifolia 'Tor'
(FOTO: RH)

*** ***S. betulifolia* 'Lumikki'**

(Martti Ohenoja, Kiiminki, Finland, circa 2000)

STRUIK (H x B): zeer laag en zeer breed; 0,3 m x 0,95 m (ratio: 3,2).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, breed eirond, 2,5-2,7 cm lang en 1,8-2,2 cm breed, top afgerond, voet stomp tot ondiep hartvormig, rand gekarteld, sterker naar de top.

BLOEMEN: wit, zeer bloeirijk.

'Lumikki', dat "sneeuw wit" betekent in het Fins, groeit in Nederland tot een hoogte van 30 cm en bloeit opvallend rijk met witte bloemen. Tijdens de keuringsperiode is er nauwelijks meeldauw op de plant aangetroffen, in tegenstelling tot vele andere cultivars. De plant is goed bodembedekkend, maar heeft wel even de tijd nodig om goed dicht te groeien. Nabloeit is niet waargenomen en de bladeren kleuren slechts iets geel in de herfst. Deze cultivar wordt in Finland op redelijke schaal gekweekt, maar is in Nederland en België vrijwel onbekend. Lange tijd werd 'Lumikki' tot de soort *S. beauverdiana* Hultén gerekend en ook de planten die uit Finland voor de opplant werden opgestuurd, waren gelabeld *S. beauverdiana* 'Lumikki'. En hoewel *S. beauverdiana* als "unchecked" is opgenomen in worldfloraonline, is inmiddels duidelijk dat deze soortnaam is vervallen tot synoniem van *S. betulifolia* var. *aemiliana*.

o ***S. betulifolia* 'Tara'**

STRUIK (H x B): middelhoog en vrij breed; 0,8 m x 1,0 m (ratio: 1,3).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, breed eirond tot rond, 4,5-6,0 cm lang en 4,5-5,5 cm breed, top afgerond, voet breed spits, rand gekarteld-gezaagd, onderste 1/2 tot 2/3 gaafrandig.

BLOEMEN: wit, in compacte bloeiwijzen, minder bloeirijk dan de andere *S. betulifolia*-cultivars. 'Tara' is veel minder sprekend qua sierwaarde dan 'Island' en 'Tor'. De struik groeit minder gelijkvormig en werd zwaarder aangetast door meeldauw. Ook bloeit 'Tara' minder rijk dan de andere cultivars van *S. betulifolia*. De plant heeft redelijke gele herfstkleuren, maar geen nabloeit.

*** ***S. betulifolia* 'Tor'**

(Zweden)

STRUIK (H x B): middelhoog en vrij breed tot breed; 0,95 m x 1,4 m (ratio: 1,5).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: donker blauwachtig groen, breed omgekeerd eirond, 4,0-5,5 cm lang en 3,0-3,7 cm breed, top afgerond tot gekarteld-gezaagd, voet spits, rand gekarteld-gezaagd, onderste 1/2 tot 2/3 gaafrandig.

BLOEMEN: wit, in compacte bloeiwijzen, zeer bloeirijk.

Spiraea betulifolia 'Tor' (herfstkleuren)
(FOTO: RH)

Spiraea betulifolia 'Tor Gold'
(FOTO: RH)

'Tor' groeit mooi gelijkmatig en uniform en heeft erg fraai blauwgroen blad. De zeer rijke voorjaarsbloei wordt in het najaar door enige nabloei gevolgd. In de loop van het seizoen is wel iets meeldauw waargenomen. 'Tor' heeft schitterende oranje herfstkleuren met purperen toppen. De kwaliteiten van 'Tor' zijn alom bekend; het is een veelgebruikte cultivar in de openbare ruimte.

*** *S. betulifolia* 'Tor Gold'

(Boomkwekerij Timmermans & Stolwijk, Hazerswoude-Dorp, 2010)

STRUİK (H x B): middelhoog tot hoog en breed; 1,0 m x 1,6 m (ratio: 1,6).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: licht groengeel, jong blad geel, omgekeerd eirond tot breed langwerpig, 3,5-5,0 cm lang en 2,0-3,5 cm breed, top afgerond tot gekarteld-gezaagd, voet spits, rand gekarteld-gezaagd, onderste 1/2 gaafrandig.

BLOEMEN: wit, in compacte bloeiwijzen, zeer bloeirijk.

'Tor Gold' is een fraaie, geelbladige cultivar van *S. betulifolia* met dezelfde mooie en uniforme struikvorm als 'Tor'. De plant groeit goed en het blad verbrandt nauwelijks. Meeldauw is maar in geringe mate aangetroffen. De witte bloei doet geen afbreuk aan het gele blad en wordt later in het seizoen gevolgd door enige nabloei. Om het mooiste jonge schot te krijgen zou je de plant jaarlijks terug moeten snoeien. De herfstkleur is spectaculair oranjegeel.

Spiraea japonica 'Albiflora'
(FOTO: BD)

'Tor Gold' werd in 2016 na veldkeuring door de keuringscommissie bekroond met een KVBC-Award Zilver, zie Dendroflora Nr. 52-2016, pag. 118.

** *S. japonica* 'Albiflora'

(Japan, voor 1864)

STRUİK (H x B): middelhoog en vrij breed; 0,95 m x 1,5 m (ratio: 1,6).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: lichtgroen, smal eirond tot ovaal, 4,5-6,0 cm lang en 1,5-2,0 cm breed, top en voet spits, rand gezaagd tot dubbel gezaagd.

BLOEMEN: wit, zeer bloeirijk.

Een iets onregelmatig opgaand groeiende cultivar met opvallend fris ogend, lichtgroen blad. 'Albiflora' bloeit in het voorjaar rijk en langdurig met zuiverwitte bloemen, maar geeft geen nabloei. De plant is weinig gevoelig voor meeldauw. De bladeren van 'Albiflora' verkleuren redelijk goed geel in de herfst.

* *S. japonica* 'Anthony Waterer'

(Knap Hill Nursery Ltd., Woking, Verenigd Koninkrijk, 1875)

STRUİK (H x B): middelhoog tot hoog en vrij breed; 1,0 m x 1,25 m (ratio: 1,3).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, soms deels of geheel crèmekleurig, lancetvormig, 5,0-7,5 cm lang en 1,5-2,5 cm breed, top en voet smal spits, rand

Spiraea japonica 'Albiflora'
(FOTO: RH)

gezaagd tot dubbel gezaagd, onderste 1/5 gaaf-randig.

BLOEMEN: donker paarsroze, zeer bloeirijk.

'Anthony Waterer' was in 1895 één van de eerste planten die door de keuringscommissie van de KVBC werd bekroond met een Getuigschrift Eerste Klas (tegenwoordig KVBC-Award Goud genoemd). Deze cultivar heeft het dus al ruim 125 jaar volgehouden om in grote aantallen te worden gekweekt en aangeplant. 'Anthony Waterer' is weinig gevoelig voor meeldauw, maar kan op een ongunstige standplaats of bij zware meeldauwdruk wel sterk worden aangetast. Het is een goede groeier met een gelijkmatige struikvorm en eveneens goed bodembedekkend. Herfstkleuren heeft deze cultivar niet maar de zeer rijke voorjaarsbloei wordt gevolgd door een goede nabloei. 'Anthony Waterer' is een zogenaamde periclinaal-chimeer, ofwel een plant waarvan de verschillende lagen waaruit het blad is opgebouwd een verschillende kleur hebben. Bij deze plant ligt een witte laag cellen om een groene binnenkant heen, als een handschoen om een hand. Bij veel planten zou dan groen blad met witte randjes ontstaan, maar door de bouw van *Spiraea*-blad oogt het gewoon egaal groen. Maar als er in een groeitop bij toeval wat witte cellen verschuiven naar de binnenlaag van het blad, dan ontstaat een tak met egaal roomwit blad.

Spiraea japonica 'Anthony Waterer'
(FOTO: MH)

Spiraea japonica 'Candlelight'
(FOTO: RH)

De zogenaamde Sapho Clone, eveneens aanwezig in de opplant is, afgezien van iets groter blad (5,0-9,0 cm), gelijk aan 'Anthony Waterer'.

(nb) *S. japonica* 'Bumalda'

(Zwitserland, voor 1885)

De planten in de opplant bleken niet 'Bumalda' te zijn, maar 'Albiflora'; zie aldaar. Een beoordeling van 'Bumalda' kon hierdoor niet worden gedaan.

o *S. japonica* 'Candlelight'

(P. Catt, Liss Forest Nursery, Liphook, Verenigd Koninkrijk, voor 1990)

STRUİK (H x B): middelhoog en breed; 0,8 m x 1,25 m (ratio: 1,6).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor minder dan 50% gevuld/bedekt.

BLADEREN: heldergeel, eirond, 4,5-6,0 cm lang en 2,0-3,0 cm breed, top spits, voet breed spits, rand gezaagd tot dubbel gezaagd.

BLOEMEN: paarsroze, bloeirijk.

'Candlelight' is gevoelig voor bladschade door nachtvorst en meeldauw. Hierdoor ontstaan er bruine vlekken op het blad, wat een lelijk beeld geeft. De plant heeft geen herfstkleuren en ook geen nabloei. Ontstond als een zaailing van 'Goldflame'.

Spiraea japonica 'Coccinea'
(FOTO: RH)

Spiraea japonica 'Crispa'
(FOTO: RH)

Spiraea japonica 'Dart's Pinkie'
(FOTO: RH)

o ***S. japonica* 'Coccinea'**

(Japan, voor 1950)

STRIJK (H x B): middelhoog en vrij breed; 0,9 m x 1,1 m (ratio: 1,2).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: lichtgroen tot middengroen, geelbont, eirond, 5,0-7,0 cm lang en 2,5-4,0 cm breed, top en voet spits, rand grof dubbel gezaagd.

BLOEMEN: licht paarsroze, bloeirijk.

'Coccinea' ontstond als mutant in 'Anthony Waterer', maar is hier geen verbetering van.

De bloeirijkheid is minder en de plant is iets gevoeliger voor meeldauw. Net als 'Anthony Waterer' heeft ook 'Coccinea' geen herfstkleuren. Er is wel wat nabloei, maar minder rijk dan bij 'Anthony Waterer'.

o ***S. japonica* 'Crispa'**

(H. A. Hesse, Weener, Duitsland, 1923)

STRIJK (H x B): hoog en breed; 1,1 m x 1,8 m (ratio: 1,6).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: glanzend middengroen, smal eirond tot langwerpig, sterk naar beneden gekruld, 8,0-9,5 cm lang en 3,0-4,0 cm breed, top spits, voet wigvormig, rand gegolfd en gekroesd met diepe tanden.

BLOEMEN: donker paarsroze tot rozerood, bloeirijk.

De bladeren van 'Crispa' zijn onderscheidend van vorm ten opzichte van andere cultivars. Maar wat ook opvalt bij deze cultivar is dat de plant erg open valt en dat 'Crispa' erg gevoelig is voor meeldauw. Ondanks het opvallende blad en de bloeirijkheid zijn de habitus en ziektegevoeligheid van dien aard dat er geen sterren aan toebedeeld kunnen worden. Herfstkleur heeft de plant niet maar wel een goede nabloei.

o ***S. japonica* 'Dart's Pinkie'**

(Darthuizer Boomkwekerijen BV, Leersum, 1993)

STRIJK (H x B): middelhoog tot hoog en smal tot vrij breed; 1,0 m x 0,95 m (ratio: 1,0).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, eirond tot breed eirond, 7,0-11,0 cm lang en 3,5-6,0 cm breed, top spits, voet breed spits tot stomp, rand grof gezaagd.

BLOEMEN: witroze, bloeirijk.

Een iets hoger groeiende cultivar met mooie lichtroze bloemen, later witroze verkleurend. De planten zijn tijdens de keuringsperiode steeds slecht de winter doorgekomen. Dit resulteerde in veel dood hout in de planten, hetgeen een slecht beeld geeft van deze cultivar. Meeldauw is echter niet aangetroffen op de planten, wat positief is voor een cultivar van *S. japonica*. 'Dart's Pinkie'

Spiraea japonica 'Dart's Red'
(FOTO: RH)

heeft een geringe gele herfstkleur. Nabloei is niet waargenomen.

* ***S. japonica* 'Dart's Red'**

(Darthuizer Boomkwekerijen BV, Leersum, 1970)

STRIJK (H x B): middelhoog en smal tot vrij breed; 0,85 m x 0,9 m (ratio: 1,1).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, lancetvormig, 5,0-7,0 cm lang en 1,0-2,0 cm breed, top smal spits, voet smal spits tot spits, rand dubbel gezaagd, onderste 1/5 gaafrandig.

BLOEMEN: donker paarsroze tot rozerood, zeer bloeirijk.

Deze cultivar ontstond als mutant in 'Anthony Waterer' en lijkt er sterk op. Maar de bloei is aanzienlijk donkerder rood en de crèmewitte twijgen en bladeren, die kenmerkend zijn voor 'Anthony Waterer', zijn in veel mindere mate aanwezig in 'Dart's Red'. Herfstkleur is niet waargenomen maar de plant heeft een redelijke nabloei.

Spiraea japonica 'Eiríkur Rauði'
(FOTO: RH)

* ***S. japonica* 'Eiríkur Rauði'**

(Samson Bjarnar Harðarson, Reykjavík Municipal Plant Nursery, Reykjavík, IJsland, 1995)

STRIJK (H x B): middelhoog tot hoog en breed; 1,0 m x 1,6 m (ratio: 1,6).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, eirond, 5,0-5,5 cm lang en 2,0-3,0 cm breed, top en voet spits, rand dubbel gezaagd.

BLOEMEN: paarsroze, zeer bloeirijk.

Deze cultivar viel op door zijn goede groei en de geringe mate van meeldauwaantasting. De bloei is zoals vele *S. japonica* rijk en er is een geringe geel-purperen herfstkleur. Nabloei is niet waargenomen.

In het IJslandse klimaat heeft 'Eiríkur Rauði' de volgende goede eigenschappen: winterhardheid, vroege bloei, diepe bloemkleur en mooie herfstkleuren. 'Eiríkur Rauði' groeit vrij fors en kan er wat "gewoontjes" uitzien. De belangrijke voordelen in het IJslandse klimaat zijn onder Nederlandse omstandigheden duidelijk van minder belang, waardoor de keuringscommissie besloot slechts één ster aan deze cultivar toe te kennen. Het oorspronkelijke materiaal is afkomstig van een plant in de botanische tuin van Laugardalur in Reykjavík, maar daterend uit de tijd dat op deze plaats een kwekerij was (van Eiríkur Hjartarson). De originele plant dateert van voor 1955 en de herkomst is onbekend. De plant werd benaamd nadat deze, na vergelijking met 'Froebelii', beter winterhard en vroeger en rijker bloeiend bleek.

Spiraea japonica 'Galen' (DOUBLE PLAY ARTIST)
(FOTO: VP)

Spiraea japonica 'Firelight'
(FOTO: RH)

Spiraea japonica 'Froebelii'
(FOTO: RH)

De plant werd genoemd naar Erik de Rode, de IJslandse/Noorse Viking die Groenland ontdekte en de naam gaf.

De IJslandse letter "ð" wordt uitgesproken als een zachte "th" in het Engels (als in "mother"). De letter staat altijd in een woord. De hoofdletter Þ (altijd aan het begin van een woord) wordt ook als het Engelse "th" uitgesproken, maar dan "harder". Beide letters mogen worden vervangen door "d".

* ***S. japonica* 'Firelight'**

(P. Catt, Liss Forest Nursery, Liphook, Verenigd Koninkrijk, voor 1990)

STRUİK (H x B): laag tot middelhoog en breed; 0,75 m x 1,3 m (ratio: 1,7).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: dof heldergeel, eirond, 5,0-6,5 cm lang en 2,0-3,0 cm breed, top en voet spits, rand dubbel gezaagd, onderste 1/3 gaafrandig.

BLOEMEN: paarsroze, zeer bloeirijk.

De planten die in de keuring opgeplant stonden als 'Goldflame' bleken 'Firelight' te zijn. 'Firelight' loopt met roder schot uit in het voorjaar en heeft veel minder last van terugloop naar groene twijgen dan 'Goldflame'. Wel is 'Firelight' iets gevoelig voor meeldauw. De plant heeft een redelijke lichtrode herfstkleur; nabloei is niet waargenomen.

* ***S. japonica* 'Froebelii'**

(O. Froebel, Zürich, Zwitserland, 1892)

STRUİK (H x B): hoog en vrij breed tot breed; 1,2 m x 1,8 m (ratio: 1,5).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, smal eirond tot eirond, 5,0-8,0 cm lang en 1,5-3,5 cm breed, top en voet spits, rand gezaagd tot dubbel gezaagd, onderste 1/5 gaafrandig.

BLOEMEN: donker paarsroze, bloeirijk.

De bloei van deze oude cultivar is goed maar iets minder rijk dan vergelijkbare cultivars. Het is een hoger groeiende cultivar van *S. japonica* die redelijk gezond blijft. De plant heeft een geringe rode herfstkleur. Nabloei is niet waargenomen.

*** ***S. japonica* 'Galen' (DOUBLE PLAY ARTIST)**

(Tim Wood, Spring Meadow Nursery, Inc., Grand Haven, Michigan, Verenigde Staten van Amerika, 2009)

STRUİK (H x B): hoog en vrij breed tot breed; 1,1 m x 1,7 m (ratio: 1,5).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, smal eirond tot eirond, 5,5-8,0 cm lang en 2,0-3,0 cm breed, top spits, voet spits tot breed spits, rand gekarteld-gezaagd tot dubbel gekarteld-gezaagd, onderste 1/4 gaafrandig.

BLOEMEN: donker paarsroze, zeer bloeirijk. 'Galen' mag zonder meer één van de beste

Spiraea japonica 'Genpei'
(FOTO: RH)

Spiraea japonica 'Genpei'
(FOTO: RH)

op met de andere kleur. Het onstabiele gen kan echter ook terugmuteren naar een stabiele vorm en dan blijven de takken steeds roze of wit bloeien. 35 jaar geleden waren de tweekleurige bloemschermen nog volop aanwezig in de toen gekweekte planten. In de keuringsopplant waren nauwelijks tweekleurige bloemschermen te zien. Deze degeneratie is veroorzaakt doordat aan éénkleurige twijgen niet te zien is, of het onstabiele gen daar nog aanwezig is. De enige manier om tweekleurige planten te behouden, is door alleen maar stek te nemen van takken die twee kleuren vertonen. Dat is niet altijd gebeurd, en daarom zijn er nu veel stabiel roze of wit bloeiende planten in de handel.

Het plantvak bestond dus voornamelijk uit bloemschermen met alleen witte of alleen paarsroze bloemen. Op zich gaf dit een heel mooi beeld maar is niet meer zoals de oorspronkelijke vorm zou moeten zijn. De dichte struiken zijn niet erg gevoelig voor meeldauw en bloeien zeer rijk. Ze hebben geen herfstkleur maar wel enige nabloei.

o *S. japonica* 'Gold Moon'

STRIJK (H x B): zeer laag tot laag en breed; 0,5 m x 0,85 m (ratio: 1,7).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: bleekgeel tot groengeel, eirond, 3,0-4,5 cm lang en 1,5-2,5 cm breed, top spits, voet breed spits, rand dubbel gekarteld-gezaagd.

BLOEMEN: licht paarsroze, bloeirijk.

Deze plant oogt vaal en bleek. Door de hevige aantasting van meeldauw wordt dit beeld versterkt. Alleen aan de niet gesnoeide planten is een oranjerose herfstkleur waargenomen. Nabloei heeft 'Gold Moon' niet gegeven.

o *S. japonica* 'Golden Carpet'

(Tony Huber, Laval, Quebec, Canada, 2000)

STRIJK (H x B): zeer laag en breed; 0,2 m x 0,40 m (ratio: 2,0).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor minder dan 50% gevuld/bedekt.

BLADEREN: bleekgeel, eirond, 1,0-2,5 cm lang en 1,0-1,7 cm breed, top spits, voet spits tot stomp, rand gezaagd tot dubbel gezaagd, onderste 1/3 gaafrandig.

Spiraea japonica 'Golden Jack'
(FOTO: RH)

BLOEMEN: geen bloei waargenomen tijdens keuringsperiode.

Deze cultivar groeit zwak en geeft als struik een iel beeld. De zware aantasting door meeldauw versterkt dit beeld verder. Opvallend is dat er tijdens de keuringperiode geen bloei is waargenomen. Bij geelbladige cultivars kan dit overigens een voordeel zijn, maar over het algemeen wordt bloei toch als toegevoegde waarde beschouwd. Alleen in de ongesnoeide planten is een lichte oranjekleurige herfstkleur waargenomen.

*** *S. japonica* 'Golden Jack'

(Szkółka Roślin Ozdobnych Wilkońscy, Skierniewice, Polen, 2020)

STRIJK (H x B): zeer laag en breed; 0,45 m x 0,7 m (ratio: 1,6).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: groengeel, jong blad heldergeel, eirond, 2,5-3,5 cm lang en 1,5-2,0 cm breed, top en voet spits, rand dubbel gezaagd, onderste 1/4 gaafrandig.

BLOEMEN: paarsroze, zeer bloeirijk.

Een opvallend mooie, compacte plant die er tot in het najaar fraai uit blijft zien, wat een groot pluspunt is voor een geelbladige cultivar. De plant loopt groengeel uit en het blad wordt gedurende het groeiseizoen steeds geler. Als de bloemen openen is het blad nog vrij groen, wat een minder sterk contrast tussen blad- en bloemkleur geeft. 'Golden Jack' heeft geen nachtvorstschade of

Spiraea japonica 'Golden Princess'
(FOTO: BD)

bladbeschadiging door zonnebrand opgelopen tijdens de keuringsperiode. Ook is er weinig meeldauw waargenomen. De plant heeft geen opvallende herfstkleur en ook nabloei is niet geconstateerd.

** *S. japonica* 'Golden Princess'

(Liss Forest Nursery, Liphook, Verenigd Koninkrijk, 1985)

STRIJK (H x B): laag en breed; 0,7 m x 1,2 m (ratio: 1,7).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: heldergeel, eirond, 4,5-5,5 cm lang en 2,0-2,7 cm breed, top en voet spits, rand dubbel gezaagd.

BLOEMEN: paarsroze, zeer bloeirijk.

Compacte plant met goed geel loof en zeer rijke bloei. 'Golden Princess' heeft slechts in geringe mate last van nachtvorstschade en zonnebrand. Wel is er wat meeldauw geconstateerd, maar de plant behoudt steeds een gezonde uitstraling. Heeft een redelijke herfstkleur maar geen nabloei. 'Golden Princess' werd geselecteerd als zaailing, vermoedelijk uit een kruising tussen 'Goldflame' en 'Little Princess'. Geselecteerd door Peter Welch en geïntroduceerd door Liss Forest Nursery.

Spiraea japonica 'Goldmound'
(FOTO: BD)

Spiraea japonica 'Gumball'
(FOTO: RH)

Spiraea japonica 'Lilly'
(FOTO: RH)

Spiraea japonica 'Little Princess'
(FOTO: RH)

(nb) *S. japonica* 'Goldflame'

(Shum's Nursery, Rochester, New York, Verenigde Staten van Amerika, ± 1960)

De planten in de opplant bleken niet 'Goldflame' te zijn, maar 'Firelight', zie aldaar. Een beoordeling van 'Goldflame' kon hierdoor niet worden gedaan.

o *S. japonica* 'Goldmound'

(Tony Huber, W.H. Perron & Co, Ltd., Laval, Quebec, Canada, voor 1984)

STRIJK (H x B): laag en breed; 0,7 m x 1,25 m (ratio: 1,8).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: lichtgeel, eirond, 3,0-4,0 cm lang en 1,5-2,5 cm breed, top spits, voet breed spits tot stomp, rand gezaagd tot dubbel gezaagd.

BLOEMEN: licht paarsroze, bloeirijk.

'Goldmound' heeft last van nachtvorstschade en zonnebrand. Daarnaast heeft deze cultivar ook last van meeldauw. Het is wel een lage, brede struik met vrij fijne twijgen, maar heeft geen herfstkleur en ook geen nabloei.

o *S. japonica* 'Gumball'

(Synnestvedt Nurseries, Round Lake, Illinois, Verenigde Staten van Amerika, voor 1990)

STRIJK (H x B): hoog en vrij breed; 1,2 m x 1,4 m (ratio: 1,2).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen tot iets grijsgroen, smal eirond tot eirond, 6,0-7,5 cm lang en 2,2-3,5 cm

breed, top spits, voet spits tot stomp, rand gezaagd.

BLOEMEN: paarsroze, bloeirijk.

Een cultivar met een losse, open groei en daardoor vrij hoog groeiend. Opvallend zijn de grote paarsroze bloemschermen. Doordat 'Gumball' behoorlijk gevoelig is voor meeldauw heeft de struik een minder mooie uitstraling. In de herfst kleuren de bladeren licht geeloranje. Nabloei is niet waargenomen.

* *S. japonica* 'Hubert Gold'

(voor 1994)

STRIJK (H x B): middelhoog en vrij breed; 0,95 m x 1,1 m (ratio: 1,2).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: groengeel, smal eirond tot eirond, 5,0-6,0 cm lang en 2,0-2,5 cm breed, top spits, voet spits tot stomp, rand gezaagd.

BLOEMEN: paarsroze, zeer bloeirijk.

Zoals bij wel meer geelbladige cultivars heeft ook 'Hubert Gold' 's zomers vaal groengeel blad. Het beeld bij uitlopen is wel fraai. Gedurende de zomer wordt het blad steeds geler, maar ook minder sprankelend. De sterke aantasting door meeldauw geeft de plant een slecht aanzien. Verder heeft de plant een redelijke oranjerode herfstkleur. Nabloei is niet waargenomen.

'Hubert Gold' werd door Darthuizer Boomkwekerijen in 1995 vanuit Frankrijk (Pépinieres Renault) verkregen, maar of deze cultivar daar oorspronkelijk ook vandaan komt is niet bekend.

* *S. japonica* 'Leucantha'

(H. A. Hesse, Weener, Duitsland, 1882)

STRIJK (H x B): hoog en vrij breed; 1,15 m x 1,4 m (ratio: 1,2).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: lichtgroen, smal eirond tot smal ovaal tot lancetvormig, 5,5-7,0 cm lang en 2,0-2,5 cm breed, top en voet smal spits tot spits, rand gezaagd tot dubbel gezaagd, onderste 1/3 gaafrandig.

BLOEMEN: witroze, bloeirijk.

Hoog groeiende groenbladige cultivar die met weinig vertakte stengels vanuit de basis groeit. Hierdoor krijgt de plant een wat sprieterige, open habitus. De bloei is laat en apart witroze van kleur. 'Leucantha' heeft slechts in geringe mate last van meeldauw. De bladeren verkleuren niet in de herfst en ook is er geen nabloei waargenomen.

** *S. japonica* 'Lilly'

(Finland)

STRIJK (H x B): middelhoog tot hoog en vrij breed; 1,05 m x 1,5 m (ratio: 1,4).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, smal eirond tot eirond, 3,5-4,5 cm lang en 2,0-2,5 cm breed, top spits, voet breed spits tot stomp, rand gezaagd tot dubbel gezaagd, onderste 1/4 gaafrandig.

BLOEMEN: paarsroze, zeer bloeirijk.

Een middelhoog tot hoog groeiende cultivar die zeer rijk bloeit en een mooie gesloten struik

vormt. Meeldauw is nauwelijks waargenomen tijdens de keuringsperiode. Herfstkleur is nauwelijks aanwezig; slechts af en toe kleuren de bladeren donkerrood. Ook is er geen nabloei waargenomen.

De exacte herkomst van deze Finse cultivar is onbekend. 'Lilly' werd in Finland geïntroduceerd als meest geschikte cultivar van *S. japonica* voor toepassing in het Finse klimaat. De plant lijkt zeer sterk op 'Manon'. Om deze reden werden zowel 'Lilly' als 'Manon' beiden met twee sterren bekroond.

*** *S. japonica* 'Little Princess'

(W. de Bruin Gz, Boskoop, 1964)

STRIJK (H x B): laag tot middelhoog en breed; 0,75 m x 1,4 m (ratio: 1,9).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, smal eirond tot eirond, 2,5-3,5 cm lang en 1,0-2,0 cm breed, top spits, voet spits tot breed spits, rand gezaagd, onderste 1/4 gaafrandig.

BLOEMEN: licht paarsroze, zeer bloeirijk.

Een uitstekende cultivar die veel gebruikt wordt in zowel particuliere tuinen als de openbare ruimte. Tijdens de keuringsperiode is slechts een lichte meeldauwaantasting waargenomen. De plant groeit breed bossig en is dicht vertakt. Als bodembedekker of toegepast in plantvakken voldoet 'Little Princess' prima. Herfstkleur heeft het blad niet en ook is er geen nabloei waargenomen.

Spiraea japonica 'Macrophylla'
(herfstkleuren) (FOTO: RH)

Spiraea japonica 'Manon'
(FOTO: RH)

Spiraea japonica 'Marjatta'
(FOTO: RH)

s *S. japonica* 'Macrophylla'

(Simon-Louis Frères, Plantières, Metz, Frankrijk, voor 1866)

STRUIK (H x B): hoog en vrij breed; 1,75 m x 2,0 m (ratio: 1,1).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: geelgroen tot olijfgroen, jong blad bronskleurig, smal eirond tot eirond, bol (convex), 14,0-19,0 cm lang en 7,0-9,5 cm breed, top spits, voet spits tot stomp, rand grof gezaagd, onderste 1/4 gaafrandig.

BLOEMEN: fletsroze, nauwelijks bloeiend. Eigenlijk hoort deze cultivar niet thuis bij de bodembedekkers. Het is een opmerkelijke struik die niet te vergelijken is met de overige *S. japonica* cultivars. Met lange golvende takken en uitzonderlijk grote bladeren heeft 'Macrophylla' een geheel ander uiterlijk. De meest fraaie eigenschap van deze plant is het palet aan herfstkleuren. De bladeren kleuren intens geel, oranje, rood en purper. De plant bloeit niet erg rijk en heeft al helemaal geen nabloei.

**** *S. japonica* 'Manon'**

(Boomkwekerij Roovershof, Anna Paulowna, voor 1999)

STRUIK (H x B): middelhoog tot hoog en vrij breed; 0,95 m x 1,3 m (ratio: 1,4).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, smal eirond tot eirond, 4,0-6,0 cm lang en 1,5-3,0 cm breed, top spits, voet spits tot breed spits, rand gezaagd tot dubbel gezaagd.

BLOEMEN: paarsroze, zeer bloeirijk. Deze sterke cultivar heeft een regelmatige groei en een zeer rijke bloei. De plant kan wel wat last van meeldauw hebben. 'Manon' wordt voornamelijk toegepast als vakbeplanting in de openbare ruimte. De bladeren verkleuren, afgezien van wat donkerrode toppen, nauwelijks in de herfst. Nabloei is niet waargenomen.

'Manon' ontstond als mutant in 'Little Princess' en is in feite een grove versie hiervan. De Finse cultivar 'Lilly' lijkt sterk op 'Manon' en kreeg daarom dezelfde bekroning.

o *S. japonica* 'Marjatta'

(Pentti Lassila, Lassilan Taimisto, Tyrnävä, Finland)

STRUIK (H x B): hoog en vrij breed; 1,1 m x 1,5 m (ratio: 1,4).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: dof middengroen, eirond, 3,0-5,0 cm lang en 2,0-3,0 cm breed, top spits, voet breed spits tot stomp, rand dubbel gezaagd.

BLOEMEN: licht paarsroze tot paarsroze, zeer bloeirijk.

'Marjatta' is een cultivar uit de wat hoger

Spiraea japonica 'Minspiz02' (ZEN'SPIRIT CARAMEL)
(FOTO: PL)

groeijende groep binnen *S. japonica*. De groei is enigszins ongelijk. De plant bloeit rijk maar is erg gevoelig voor meeldauw. Bij 'Marjatta' is geen herfstkleur of nabloei waargenomen. Deze cultivar is voornamelijk geschikt voor toepassing in grotere en grovere plantvakken.

o *S. japonica* 'Mertyann' (DAKOTA GOLDCHARM)

(North Dakota State University, Fargo, North Dakota, Verenigde Staten van Amerika, 1991)

STRUIK (H x B): laag en vrij breed; 0,7 m x 1,0 m (ratio: 1,4).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: geel tot middengroen en geelbont, smal eirond tot eirond, 5,5-6,5 cm lang en 2,0-3,0 cm breed, top en voet spits, rand gezaagd tot dubbel gezaagd, onderste 1/5 gaafrandig.

BLOEMEN: donker paarsroze, bloeirijk.

Plant loopt mooi geelgroen uit maar verkleurt daarna naar groen. Doordat de plant gevoelig is voor meeldauw krijgt het blad lelijke bruine vlekken. In de herfst kleurt het blad van 'Mertyann' licht oranje. Nabloei heeft deze cultivar niet.

o *S. japonica* 'Minspiz02' (ZEN'SPIRIT CARAMEL)

(Patrick Pineau, Loire-Authion, Frankrijk, 2018)

STRUIK (H x B): laag tot middelhoog en breed; 0,75 m x 1,25 m (ratio: 1,7).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

Spiraea japonica 'Minspiz07' (ZEN'SPIRIT GOLD)
(FOTO: PL)

BLADEREN: dofgeel, jong blad bronskleurig, eirond tot ovaal, 3,0-4,0 cm lang en 1,6-2,4 cm breed, top spits, voet spits tot breed spits, rand gezaagd tot dubbel gezaagd, onderste 1/4 gaafrandig.

BLOEMEN: licht paarsroze, zeer bloeirijk. Het bronskleurige jonge schot van 'Minspiz02' is erg mooi, maar vervolgens wordt het blad vaal van kleur. De plant bleek zeer gevoelig voor meeldauw, wat het blad verder ontsiert. Hoewel de plantvorm redelijk is, is 'Minspiz02' vanwege de valse bladkleur en meeldauwgevoeligheid niet aan te bevelen. De bladeren kleuren iets geeloranje in de herfst. Nabloei is niet waargenomen.

o *S. japonica* 'Minspiz07' (ZEN'SPIRIT GOLD)

(Hortival Diffusion S.A.S., Beaufort-en-Vallée, Frankrijk, 2019)

STRUIK (H x B): zeer laag en breed; 0,3 m x 0,55 m (ratio: 1,8).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor minder dan 50% gevuld/bedekt.

BLADEREN: dof groengeel, smal eirond, circa 2,0 cm lang en 1,0-1,4 cm breed, top en voet spits, rand dubbel gekarteld, onderste 1/4 gaafrandig. BLOEMEN: bleek paarsroze, geen bloei waargenomen tijdens de keuringsperiode.

Evenals 'Minspiz02' is ook deze cultivar bij het uitlopen heel mooi. Wel leed het blad van nachtvorstschade. In de loop van het voorjaar en zomer wordt de bladkleur valer en krijgt de plant behoorlijk last van meeldauw. Deze aantasting kan

Spiraea japonica 'Monhub'
(LIMEMOUND) (FOTO: MH)

Spiraea japonica 'Neon Flash'
(FOTO: RH)

Spiraea japonica 'New Pruhonice'
(FOTO: RH)

zo zwaar zijn dat het blad afvalt en er kale delen in de struik ontstaan. Er werd geen herfstverkleuring van de bladeren waargenomen. Op het proefveld bloeiden de planten niet, maar de bloemen van 'Minspiz07' zijn bleek paarsroze.

* ***S. japonica* 'Monhub' (LIMEMOUND)**
(Tony Huber, W.H. Perron & Co, Ltd., Laval, Quebec, Canada, 1979)

STRIJK (H x B): laag en vrij breed; 0,7 m x 1,0 m (ratio: 1,4).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: groengeel, eirond, 3,0-4,0 cm lang en 1,5-2,0 cm breed, top spits, voet stomp, rand gezaagd tot dubbel gezaagd, onderste 1/3 gaafrandig.

BLOEMEN: licht paarsroze, bloeirijk.

In het voorjaar, als de bladeren uitlopen en de plant rijk bloeit, is 'Monhub' erg mooi. 's Zomers heeft de plant minder mooi, vaal groengeel blad. Maar er treed geen bladverbranding op. Doordat het blad wel wordt aangetast door meeldauw ontstaat er bladschade. De bladeren verkleuren niet in de herfst en nabloei is ook niet waargenomen. 'Monhub' werd ontwikkeld in Canada, maar op de markt gebracht door Monrovia Nurseries, Azusa, Californië, Verenigde Staten.

o ***S. japonica* 'Neon Flash'**

(Verenigde Staten van Amerika, voor 1993)

STRIJK (H x B): middelhoog en vrij breed; 0,9 m x 1,3 m (ratio: 1,4).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen tot donkergroen, lancetvormig tot smal eirond, 5,5-7,0 cm lang en 1,0-2,0 cm breed, top smal spits, voet smal spits tot spits, rand gezaagd.

BLOEMEN: intens donker paarsroze tot rozerood, zeer bloeirijk.

Bij uitlopen is het blad van 'Neon Flash' mooi. Maar doordat de plant door meeldauw wordt aangetast ontstaan er vlekken op het blad, wat ontsierend is. Herfstkleuren werden niet waargenomen, maar de plant heeft wel een redelijke nabloei.

o ***S. japonica* 'New Pruhonice'**

(Roman Businský, Dendrological Garden of the RILOG, Průhonice, Tsjechië, 2001)

STRIJK (H x B): hoog en vrij breed; 1,35 m x 1,8 m (ratio: 1,3).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: lichtgroen, smal eirond tot rond, 5,0-7,0 cm lang en 2,0-3,0 cm breed, top spits, voet breed spits tot stomp, rand dubbel gezaagd.

BLOEMEN: lichtroze, zeer bloeirijk.

Spiraea japonica 'Newport Dwarf'
(FOTO: RH)

Hoge en vrij breed opgaande struik met lichtroze bloemen in opvallend grote bloemschermen. De bloemen zijn wat flets lichtroze van kleur. De plant bleek behoorlijk gevoelig voor aantasting door meeldauw. Wel heeft de plant redelijke rood, oranje en gele herfstkleuren. Er is geen nabloei waargenomen.

In 1913 ontstond 'Pruhoniciana' uit een waarschijnlijke kruising tussen *S. japonica* en 'Anthony Waterer'. Bijna 40 jaar later, rond 1950, ontstond 'New Pruhonice' als zaailing van *S. japonica* 'Pruhoniciana'.

* ***S. japonica* 'Newport Dwarf'**

(voor 1991)

STRIJK (H x B): laag en breed; 0,55 m x 1,1 m (ratio: 2,0).

BLADEREN: donkergroen, smal eirond tot eirond, 2,0-3,0 cm lang en 1,2-1,6 cm breed, top spits, voet breed spits, rand gezaagd, onderste 1/4 gaafrandig.

BLOEMEN: paarsroze, zeer bloeirijk.

Deze cultivar is het beste te beschouwen als een kleinere en meer compacte 'Little Princess'. Als de plant bloeit is er iets doorwas, waardoor sommige bloemen iets verscholen tussen de scheuten zitten. Vanwege het formaat is 'Newport Dwarf' niet zo zeer geschikt voor gebruik in de openbare ruimte, maar meer voor toepassing in kleine(re) tuinen. De bladeren hebben geen herfstkleuren en ook is geen nabloei waargenomen. In de opplant stonden slechts drie planten, waardoor de bodembedekking niet kon worden gemeten.

Spiraea japonica 'Oddi'
(FOTO: SH)

o ***S. japonica* 'Norman'**

(Verenigde Staten van Amerika, voor 1986)

STRIJK (H x B): middelhoog en vrij breed; 0,95 m x 1,1 m (ratio: 1,2).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, smal eirond, 4,0-5,5 cm lang en 1,5-2,5 cm breed, top en voet spits, rand gezaagd, onderste 1/4 gaafrandig.

BLOEMEN: paarsroze, zeer bloeirijk.

Deze cultivar is vergelijkbaar met 'Manon' maar groeit wat hoger. 'Norman' bleek gevoelig voor meeldauw. De bladeren hebben geen herfstverkleuring en ook nabloei is niet waargenomen.

o ***S. japonica* 'Oddi'**

(Ólafur Sturla Njálsson, Náthagi Nursery, Ölfus, IJsland, 1987)

STRIJK (H x B): hoog en vrij breed; 1,2 m x 1,4 m (ratio: 1,2).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen tot donkergroen, smal eirond tot eirond, 6,5-8,5 cm lang en 2,5-3,5 cm breed, top lang spits tot lang toegespitst, voet spits, rand dubbel gezaagd.

BLOEMEN: paarsroze, zeer bloeirijk.

In de opplant viel 'Oddi' niet positief op, maar ook niet negatief; het is "gewoon" een *S. japonica*. De plant sluit goed, maar valt niet op door een opvallend goede of slechte groei. 'Oddi' kreeg geen tot weinig meeldauw. De bladeren kleuren iets geel-purper in de herfst. Nabloei is niet waargenomen.

Spiraea japonica 'Odensala'
(FOTO: RH)

'Oddi' werd door de winner uit de botanische tuin van Göteborg, Zweden geïmporteerd (als *S. japonica*). Het zaad waaruit de oorspronkelijke plant groeide werd geïmporteerd van Mt. Nishidake, in de buurt van Nagano, Japan. Vanwege de winterhardheid, bloeirijkheid en fraaie herfstkleuren aldaar, werd 'Oddi' in IJsland benaamd. 'Oddi' betekent "gepunt" in het IJslands, wat verwijst naar de, voor een *S. japonica*, opvallend spitse bladtoppen.

* ***S. japonica* 'Odensala'**

(Hushållningssällskapet plantskola, Östersund, Zweden, voor 1992)

STRIJK (H x B): hoog en vrij breed tot breed; 1,1 m x 1,6 m (ratio: 1,5).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, eirond tot ovaal, 5,0-7,0 cm lang en 2,5-4,0 cm breed, top spits, voet spits tot breed spits, rand gezaagd tot dubbel gezaagd, onderste 1/3 tot 1/4 gaafrandig.

BLOEMEN: paarsroze, bloeirijk.

'Odensala' is een sterk groeiende cultivar, die (korte) worteluitlopers maakt. Opvallend is dat 'Odensala' goed op vochtige tot natte bodem kan groeien. Dit maakt de plant geschikt voor toepassing op oevers, waar de korte worteluitlopers voor extra stevigheid zorgen. De plant groeit stevig, maar wat los. Tijdens de keuringsperiode werd enige meeldauw waargenomen. Herfstkleur is geel, maar niet overweldigend intens. Nabloeï is niet waargenomen.

Spiraea japonica 'Óli'
(FOTO: SH)

o ***S. japonica* 'Óli'**

(Agricultural University of Iceland, Hvanneyri, IJsland, 1989)

STRIJK (H x B): hoog en vrij breed; 1,2 m x 1,6 m (ratio: 1,3).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, eirond, 4,0-6,5 cm lang en 2,0-3,5 cm breed, top spits, voet breed spits tot stomp, rand dubbel gezaagd, onderste 1/5 gaafrandig.

BLOEMEN: paarsroze tot donker paarsroze, zeer bloeirijk.

'Óli' is een dichte struik, die zeer sterk op 'Eiríkur Rauði' lijkt, maar onregelmatiger groeit. De bloeirijkheid is wel vergelijkbaar, maar de bloemen van 'Óli' zijn iets paarser van kleur. De bladeren hebben licht oranje tot rode herfstkleuren. Nabloeï is niet waargenomen. Er wordt gesuggereerd dat 'Óli' ontstaan kan zijn als zaailing van 'Eiríkur Rauði', voordat deze was benaamd (pers. comm. Samson Hardarson).

Óli was de bijnaam van één van de docenten op universiteit waar de plant werd gevonden. In IJsland wordt 'Óli' gewaardeerd vanwege de lage en brede groei, winterhardheid, rode herfstkleur en rijke bloei van eind juli tot de eerste vorst. In Nederland zijn deze kenmerken niet van belang (zeer winterhard) of niet waargenomen (intense herfstkleur, lange bloeitijd).

Spiraea japonica 'Pygmaea Alba'
(FOTO: RH)

* ***S. japonica* 'Pink Spangle'**

STRIJK (H x B): hoog en vrij breed tot breed; 0,9 m x 1,3 m (ratio: 1,4).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, eirond, 3,5-5,3 cm lang en 2,0-2,5 cm breed, top spits, voet breed spits tot stomp, rand gezaagd tot dubbel gezaagd, onderste 1/4 gaafrandig.

BLOEMEN: lichtroze, bloeirijk.

Deze mooie cultivar groeit niet al te hoog en toont fraai gekleurde jonge twijgen in het voorjaar. 'Pink Spangle' is in geringe mate gevoelig voor meeldauw. Herfstkleuren of nabloeï zijn niet waargenomen.

* ***S. japonica* 'Pygmaea Alba'**

STRIJK (H x B): laag tot middelhoog en smal tot vrij breed; 0,75 m x 0,8 m (ratio: 1,1).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor minder dan 50% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, smal eirond tot lancetvormig, 5,0-6,5 cm lang en 1,5-2,5 cm breed, top smal spits, voet spits, rand gezaagd.

BLOEMEN: wit, zeer bloeirijk.

'Pygmaea Alba' is een fraaie witbloeiende cultivar met een compacte groeiwijze. Ten opzichte van andere cultivars van *S. japonica* zijn de twijgen vrij stug. De plant is niet erg gevoelig voor meeldauw. De bladeren hebben geen herfstkleuren en nabloeï is niet waargenomen.

s ***S. japonica* 'Rose Superb'**

(voor 1991)

STRIJK (H x B): hoog en vrij breed tot breed; 1,8 m x 1,6 m (ratio: 0,9).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, jonge scheuten bronskleurig, lancetvormig, 9,0-11,0 cm lang en 2,5-3,5 cm breed, top lang en smal spits, voet spits, rand dubbel gezaagd, onderste 1/4 tot 1/5 gaafrandig.

Spiraea japonica 'SMNSJMFR' (DOUBLE PLAY* RED)
(FOTO: VP)

BLOEMEN: roze, zeer bloeirijk.

Deze hoog groeiende cultivar van *S. japonica* bloeit vrij laat in het voorjaar met vele grote schermen van roze bloemen. De bladeren verkleuren iets geel in de herfst. Vanwege de hoogte is 'Rose Superb' vrijwel ongeschikt als bodembedekker, maar zal een mooie plant vormen als solitair in een border.

Deze cultivar werd oorspronkelijk door Darthuiser Boomkwekerijen als 'Rosea Superba' uit het Verenigd Koninkrijk geïmporteerd. Omdat deze naam ongeldig bleek, werd de cultivar in 1991 omgedoopt tot 'Rose Superb'.

S. japonica 'Shirobana' Hort.: *S. japonica* 'Genpei'

**** *S. japonica* 'SMNSJMFR' (DOUBLE PLAY RED)**

(Tim Wood, Spring Meadow Nursery, Inc., Grand Haven, Michigan, Verenigde Staten van Amerika, 2014)

STRUİK (H x B): middelhoog tot hoog en vrij breed; 1,05 m x 1,3 m (ratio: 1,2).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: donkergroen, smal eirond, 5,5-7,0 cm lang en 2,0-3,0 cm breed, top spits, voet breed spits tot stomp, rand dubbel gezaagd.

BLOEMEN: donker paarsroze, zeer bloeirijk.

Een vrij hoog groeiende, maar steeds goed gevulde struik met dof donkergroen blad.

'SMNSJMFR' is weinig gevoelig voor meeldauw en plant bleef alle keuringsjaren tot in het najaar

Spiraea japonica 'Walbumba' (WALBERTON'S MAGIC CARPET) (FOTO: PE)

gezond en er goed uit zien. De bloei is zeer rijk, maar plant heeft geen nabloei. Ook herfstkleuren werden niet waargenomen.

**** *S. japonica* 'Walbumba' (WALBERTON'S MAGIC CARPET)**

(David Tristram, Walberton Nuresry, Walberton, Arundel, Verenigd Koninkrijk, 1994)

STRUİK (H x B): laag tot middelhoog en breed; 0,7 m x 1,15 m (ratio: 1,6).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: dof bleekgeel, jonge scheuten bronskleurig, eirond, 2,5-5,0 cm lang en 1,0-2,5 cm breed, top spits, voet breed spits, rand dubbel gezaagd, onderste 1/4 gaafrandig.

BLOEMEN: paarsroze, zeer bloeirijk.

Deze vrij lage en compacte plant is redelijk bodembedekkend. 'Walbumba' is iets gevoelig voor meeldauw, maar dit is tijdens de keuringsperiode niet storend gebleken. De jonge scheuten zijn mooi bronskleurig en contrasteren goed met

Spiraea japonica 'Walplum' (WALBERTON'S PLUMTASTIC) (FOTO: RH)

het oudere blad. De plant heeft geen opvallende herfstkleur en ook geen nabloei.

'Walbumba' ontstond als zaailing, na drie generaties kruisingswerk, waarbij oorspronkelijk gestart werd met 'Goldflame'. De plant is bekend onder de handelsnaam MAGIC CARPET, maar de juiste -en in de EU en het Verenigd Koninkrijk geregistreerde- handelsnaam is WALBERTON'S MAGIC CARPET.

**** *S. japonica* 'Walplum' (WALBERTON'S PLUMTASTIC)**

(Walberton Plants Ltd., Walberton, Arundel, Verenigd Koninkrijk, 2015)

STRUİK (H x B): middelhoog en breed; 0,85 m x 1,3 m (ratio: 1,6).

BLADEREN: donkergroen, jong blad dieppurper, smal eirond tot ovaal, 6,0-7,0 cm lang en 2,0-2,5 cm breed, top spits, voet spits tot breed spits, rand gezaagd tot dubbel gezaagd, onderste 1/4 gaafrandig.

BLOEMEN: donker paarsroze tot rozerood, zeer bloeirijk.

'Walplum' is een iets hoger groeiende, groenbladige variant op 'Walbumba'. De plant ontstond, net als 'Walbumba', in een kruisingsprogramma waarbij oorspronkelijk gestart werd met 'Goldflame'. De dieppurperen jonge scheuten zijn erg opvallend. Bovendien bloeit 'Walplum' met zeer mooie, donker paarsroze bloemen. Als de bloemen verouderen wordt de kleur wel valer. De plant is redelijk gevoelig voor meeldauw en ook bladvlekken worden regelmatig waargenomen.

Spiraea japonica 'White Gold' (FOTO: RH)

De bladeren verkleuren niet in de herfst en ook nabloei is niet waargenomen.

o *S. japonica* 'White Gold'

(Liss Forest Nursery Ltd., Liss, Verenigd Koninkrijk, 2000)

STRUİK (H x B): middelhoog en vrij breed tot breed; 0,8 m x 1,2 m (ratio: 1,5).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor minder dan 50% gevuld/bedekt.

BLADEREN: heldergeel, eirond tot langwerpig, 4,0-6,0 cm lang en 2,0-3,0 cm breed, top spits, voet spits tot stomp, rand gezaagd tot dubbel gezaagd, onderste 1/4 gaafrandig.

BLOEMEN: wit, zeer bloeirijk.

De combinatie van geel blad en witte bloei is bijzonder en duidelijk minder "schreeuwerig" dan bij de paars(roze) bloeiende geelbladige cultivars. Maar net als bij veel andere geelbladige cultivars is ook het jonge loof van 'White Gold' gevoelig voor nachtvorstschade. Daarbij is 'White Gold' ook gevoelig voor meeldauw en zonnebrand. De vorm van de struik is in orde, maar als totaalbeeld voldoet de plant niet. De bladeren verkleuren iets roodachtig in de herfst en de plant heeft geen nabloei.

Spiraea japonica 'Zigeunerblut'
(FOTO: RH)

Spiraea 'Lonspi' (SPARKLING
CHAMPAGNE) (FOTO: RH)

Spiraea 'Ludmila'
(FOTO: RH)

* ***S. japonica* 'Zigeunerblut'**

(Dresden, Duitsland, voor 1993)

STRUIK (H x B): middelhoog en breed; 1,0 m x 1,25 m (ratio: 1,3).

BLADEREN: middengroen, lancetvormig, 6,0-7,0 cm lang en 1,5-2,0 cm breed, top breed spits, voet smal spits, rand dubbel gezaagd.

BLOEMEN: donker paarsroze tot rozerood, zeer bloeirijk.

'Zigeunerblut' lijkt sterk op 'Anthony Waterer'.

De plant is licht gevoelig voor meeldauw. Net als 'Anthony Waterer' heeft het blad geen herfstkleur. Wel is er een redelijke nabloei.

* ***S. 'Lonspi' (SPARKLING CHAMPAGNE)***

(Peter R. Moore, Stockbridge, Verenigd Koninkrijk, 2010)

STRUIK (H x B): hoog en vrij breed tot breed; 1,2 m x 1,8 m (ratio: 1,5).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, eirond, 4,5-6,0 cm lang en 2,0-3,0 cm breed, top spits, voet breed spits, rand dubbel gezaagd.

BLOEMEN: licht paarsroze, zeer bloeirijk.

'Lonspi' ontstond uit een kruising tussen *S.*

blumei var. *hayatana* met *S. japonica*. Deze hoge plant heeft een fijne vertakking en een iets onregelmatige groei, hoewel dit niet als storend werd ervaren. Het blad loopt donker rozerood

uit en verkleurt daarna naar middengroen.

Meeldauw is nauwelijks waargenomen. De bloei is zeer rijk en in een opvallende, zachte kleur.

Ook de uitgebloeide bloemschermen zijn niet erg onsierend. Het blad verkleurt niet in de herfst en ook vindt geen nabloei plaats.

o ***S. 'Ludmila'***

(Ludmila Businská, Dendrological Garden of the RILOG, Průhonice, Tsjechië, 2002)

STRUIK (H x B): hoog en vrij breed; 1,3 m x 1,4 m (ratio: 1,1).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, eirond, 4,5-5,0 cm lang en 3,0-3,5 cm breed, top en voet spits, rand gezaagd tot dubbel gezaagd, onderste 1/3 gaafrandig.

BLOEMEN: crèmewit, bloeirijk.

'Ludmila' is een grove, opgaand groeiende struik. De bloemen zijn crèmewit met een donker hartje en staan in kort pluimvormige bloemschermen.

De middengroene bladeren hebben geen herfstkleuren. Ook is er geen nabloei waargenomen.

'Ludmila' werd in 1983 gevonden als zaailing in een verwaarloosde opplant van zaailingen van onbekende herkomst, maar pas in 2002 benaamd en beschreven. Het is een hybride, waarvan de kruisingsouders niet exact bekend zijn. Maar vermoedelijk is 'Ludmila' ontstaan uit een kruising tussen *S. betulifolia* var. *corymbosa* en *S. latifolia*.

Spiraea 'Margaritae'
(FOTO: RH)

o ***S. 'Margaritae'***

(Zabel, Duitsland, 1885)

STRUIK (H x B): hoog en vrij breed; 1,3 m x 1,6 m (ratio: 1,2).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 90-100% gevuld/bedekt.

BLADEREN: middengroen, eirond tot ovaal, 6,5-8,5 cm lang en 3,5-4,5 cm breed, top spits, voet breed spits tot stomp, rand gezaagd tot dubbel gezaagd, onderste 1/4 tot 1/5 gaafrandig.

BLOEMEN: paarsroze, bloeirijk.

'Margaritae' is een hoog groeiende cultivar, die van nature wat open valt. De plant is gevoelig voor meeldauw. Het vrij grote, middengroene blad verkleurt nauwelijks in de herfst. De paarsroze bloemen zijn op zich mooi, maar niet opvallend binnen het gehele sortiment. Nabloei is nauwelijks waargenomen.

Feitelijk is 'Margaritae' alleen geschikt om achter in een border te planten. Dan staat de plant tussen andere heesters en zal door hun steun minder open vallen.

'Margaritae' ontstond uit een kruising tussen *S. japonica* en *S. superba*. De hybride werd door Zabel naar zijn dochter genoemd.

Spiraea 'Tracy' (DOUBLE PLAY BIG BANG)
(FOTO: RH)

** ***S. 'Tracy' (DOUBLE PLAY BIG BANG)***

(Tim Wood, Spring Meadow Nursery, Inc., Grand Haven, Michigan, Verenigde Staten van Amerika, 2009)

STRUIK (H x B): middelhoog tot hoog en vrij breed tot breed; 1,0 m x 1,5 m (ratio: 1,5).

BODEMBEDEKKING: 1 m² is voor 50-90% gevuld/bedekt.

BLADEREN: heldergeel, jong blad diep oranje-rood tot bronskleurig, eirond tot breed eirond, 6,0-8,0 cm lang en 2,5-4,0 cm breed, top spits, voet spits tot wigvormig, rand dubbel gezaagd.

BLOEMEN: licht paarsroze tot paarsroze, zeer bloeirijk.

'Tracy' loopt in het voorjaar schitterend uit met diep oranje-rood tot bronskleurig blad. Ook het tweede schot, later in het seizoen, heeft deze mooie kleurstelling. Het blad kleurt 's zomers groener, maar het blijft een mooie struik.

Dankzij deze verkleuring treedt 's zomers geen bladverbranding op. De bladeren hebben een redelijk mooie, gele herfstverkleuring. 'Tracy' heeft een hoge resistentie tegen meeldauw, tijdens de keuringsperiode is geen aantasting waargenomen. Na de hoofdbloei in het voorjaar, worden er in de zomer nog wel wat bloemen geproduceerd, maar nabloei is niet waargenomen.

'Tracy' ontstond uit een kruising tussen *S.*

fritschiana 'Wilma' (PINK PARASOLS) en een onbenaamde zaailing van *S. japonica*. In 2020 werd deze cultivar na veldkeuring bekroond met een KVBC-Award Goud (Dendroflora Nr. 56-2020, pag. 116).

Spiraea 'Tracy' (DOUBLE PLAY BIG BANG)
(FOTO: RH)

Spiraea 'Lonspi' (SPARKLING CHAMPAGNE)
(FOTO: RH)

Dankwoord

De auteurs bedanken Eeva-Maria Tuhkanen (LUKE, Finland) en Samson Harðarson (AUI, IJsland) voor de waardevolle informatie over de Finse en IJslandse cultivars in de opplant. Verder dank aan Wout Kromhout (Ede) voor het beschikbaar stellen van vermeerderingsmateriaal van 29 cultivars uit de NPC *Spiraea*. Tenslotte een woord van dank voor Arie Rijkart (Boskoop), die de planten op zijn kwekerij heeft opgeplant en verzorgd.

Literatuur

BENGTSSON, RUNE (1993): Gröna Fakta; 87 låga buskar. Sveriges Lantbruksuniversitet, Alnarp, Zweden. P. 14.
BOE, A.A., BARBARA DRUGAN & DALE E. HERMAN (1991): Dakota Goldcharm Spirea; A New Dwarf Spirea for Prairie Landscapes. Farm Research; 49:3; Nov/Dec 1991. P. 13.
BUSINKSÝ, ROMAN & LUDMILA BUSINSKÁ (2002): The genus *Spiraea* in cultivation in Bohemia, Moravia and Slovakia. Acta Průhoniana 72, 2002.
GROOTENDORST, HERMAN J. (1977): *Spiraea*.

Dendroflora Nr. 13 en 14-1977. Koninklijke Vereniging voor Boskoopse Culturen, Boskoop & Nederlandse Dendrologische Vereniging, Boskoop. P. 50-61.

HULTÉN, ERIC (1929): Flora of Kamtchatka and the adjacent islands. Kungl. Svenska Vetenskaps-akademiens Handlingar, Tredje Serien, Band 8, No. 1., Stockholm. P. 38-41.

ILSINK, L.K.J. (1996): Dendrologische notities over de geslachten *Buddleja*, *Mahonia*, *Spiraea*. Interne notitie Darthuizer Boomkwekerijen, Leersum.

KOSTER, ARIE (2019): Plantenvademecum voor wilde bijen, vlinders & biodiversiteit in tuinen. Fontaine Uitgevers, Amsterdam.

LAAR, H.J. VAN DE (1993): *Spiraea japonica*. Dendroflora Nr. 30-1993. Koninklijke Vereniging voor Boskoopse Culturen, Boskoop & Nederlandse Dendrologische Vereniging, Doorn. P. 35-47.

MARCOTRIGIANO, M. (1997): Chimeras and variegation - patters of deceit. HortScience 32(5).

Internet

worldfloraonline.org

Spiraea betulifolia 'Lumikki'
(FOTO: RH)

SUMMARY

Spiraea are extremely useful shrubs, especially in public spaces. *Spiraea* have been bred for a very long time, so there are very many cultivars on the market, and plenty of new cultivars are still being introduced. In the history of *Dendroflora*, this is the third time *Spiraea* has been written about. In *Dendroflora* No. 13 and 14 - 1977, Herman Grootendorst wrote a trials report about the judging of *Spiraea* in the period 1972-1976. In *Dendroflora* No. 30 - 1993, Harry van de Laar described *S. japonica* and the then known cultivars of *S. japonica*.

An important application of *Spiraea* is as a groundcover. The assortment suitable for this application was not previously reviewed. The assortment of groundcover *Spiraea* was assessed in Euro-trials context. Besides planting in the Netherlands, the assessments also took place in Austria, Belgium, Germany, Finland, France, Iceland, Ireland and United Kingdom.

In the trial mainly cultivars of *S. betulifolia* and *S. japonica* were represented, supplemented by some hybrids of which one of these species is a parent plant. *S. betulifolia* is discussed separately, after concluding that 'Lumikki', which was planted as a cultivar of *S. beauverdiana*, belongs to *S. betulifolia*. All plants for this Euro-trial were propagated in summer 2017, at LUKE in Piikkiö, Finland. In early spring 2019 the young plants were planted out for assessment at the nursery of Arie Rijklaart in Boskoop (peat soil). In the Netherlands, the KVBC had the opportunity to supplement the assortment with cultivars from the Dutch Plant Collection (NPC) *Spiraea*, donated by Wout Kromhout. In addition to the 44 cultivars sent from Finland, this allowed 29 cultivars to be added to the planting. The actual trials took place in 2020, 2021 and 2022.

As institutions in some of the participating countries needed another year to finalize their results, this article is about the Dutch results only. The results of the trials are presented and discussed. Seven cultivars are awarded three stars, nine are awarded two stars and fourteen cultivars are awarded one star. *S. japonica* 'Macrophylla' and *S. japonica* 'Rose Superb' are awarded an "s", meaning "for special purposes". These cultivars are incomparable with the other cultivars and unsuitable as a ground cover, but can be used as specimen plant or in small groups. In the tables, all award-winning cultivars are classified based on leaf colour and flower colour.

TABEL BEKROONDE CULTIVARS

	Sterren	Hoogte (cm)	Zomerblad	Bloemkleur	Meeldauw*
<i>Spiraea betulifolia</i> 'Island'	***	95	donkergroen	wit	-/+
<i>Spiraea betulifolia</i> 'Lumikki'	***	30	middengroen	wit	-
<i>Spiraea betulifolia</i> 'Tor'	***	95	donker blauwgroen	wit	-/+
<i>Spiraea betulifolia</i> 'Tor Gold'	***	100	licht groengeel	wit	-
<i>Spiraea japonica</i> 'Galen' (DOUBLE PLAY ARTIST)	***	110	middengroen	donker paarsroze	-
<i>Spiraea japonica</i> 'Golden Jack'	***	45	groengeel	paarsroze	-
<i>Spiraea japonica</i> 'Little Princess'	***	75	middengroen	licht paarsroze	-/+
<i>Spiraea japonica</i> 'Albiflora'	**	95	lichtgroen	wit	-/+
<i>Spiraea japonica</i> 'Genpei'	**	90	lichtgroen/middengroen	paarsroze en wit	-
<i>Spiraea japonica</i> 'Golden Princess'	**	70	heldergeel	paarsroze	-
<i>Spiraea japonica</i> 'Lilly'	**	105	middengroen	paarsroze	-/+
<i>Spiraea japonica</i> 'Manon'	**	95	middengroen	paarsroze	-/+
<i>Spiraea japonica</i> 'SMNSJMFR' (DOUBLE PLAY RED)	**	105	donkergroen	donker paarsroze	-
<i>Spiraea japonica</i> 'Walbumba' (WALBERTON'S MAGIC CARPET)	**	70	bleekgeel	paarsroze	+
<i>Spiraea japonica</i> 'Walplum' (WALBERTON'S PLUMTASTIC)	**	85	donkergroen	donker paarsroze/rozerood	-/+
<i>Spiraea</i> 'Tracy' (DOUBLE PLAY BIG BANG)	**	100	heldergeel	licht paarsroze/paarsroze	-
<i>Spiraea japonica</i> 'Anthony Waterer'	*	100	middengroen	donker paarsroze	+
<i>Spiraea japonica</i> 'Dart's Red'	*	85	middengroen	donker paarsroze/rozerood	+
<i>Spiraea japonica</i> 'Eirikur Rauði'	*	100	middengroen	paarsroze	-
<i>Spiraea japonica</i> 'Firelight'	*	75	heldergeel	paarsroze	-/+
<i>Spiraea japonica</i> 'Froebeli'	*	120	middengroen	donker paarsroze	-/+
<i>Spiraea japonica</i> 'Hubert Gold'	*	95	groengeel	paarsroze	-/+
<i>Spiraea japonica</i> 'Leucantha'	*	115	lichtgroen	witroze	-
<i>Spiraea japonica</i> 'Monhub' (LIMEMOUND)	*	70	groengeel	licht paarsroze	+
<i>Spiraea japonica</i> 'Newport Dwarf'	*	55	donkergroen	paarsroze	-
<i>Spiraea japonica</i> 'Odensala'	*	110	middengroen	paarsroze	-/+
<i>Spiraea japonica</i> 'Pink Spangle'	*	90	middengroen	lichtroze	-
<i>Spiraea japonica</i> 'Pygmaea Alba'	*	75	middengroen	wit	-
<i>Spiraea japonica</i> 'Zigeunerblut'	*	100	middengroen	donker paarsroze/rozerood	-/+
<i>Spiraea</i> 'Lonspi' (SPARKLING CHAMPAGNE)	*	120	middengroen	licht paarsroze	-
<i>Spiraea japonica</i> 'Macrophylla'	s	175	geelgroen/olijfgroen	fletsroze	-
<i>Spiraea japonica</i> 'Rose Superb'	s	180	middengroen	roze	-

* Meeldauw: - = niet of nauwelijks gevoelig, + = gevoelig